

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy ivon és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féleves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
csimzendő.

A hirdetés díj szabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök Dr. Berde Áron; Girsik János, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor
felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: Az erdélyi gazdák VI. vándorgyűlésének programja. — A megrendelt fákkal való bánásmód azok megérkezése után. Lukácsy Aladár. — Egyleti mozgalmak: Vá. ülés martius 24-éről. — Méhészegyleti mozgalmak: Vá. ülések február 25 és martius 23-áról. — Egyveleg: Eke- és szántó-verseny. A piaci tej és vizsgálata. Gyümölcsészeti előadások. Martius havi meteorológiai észleletek. A földmívelési ministerium értesítője. Értesítés. — Üzleti heti szemle — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Értesítés

az erdélyi gazdák hatodik vándorgyűléséről és az avval összekötendő tárlat- és cselédjutalmazásról.

Az erdélyi gazdák hatodik vándorgyűlése folyó 1883-ik évi október hó 13, 14 és 15 napjain lesz Nagy-Enyeden megtartva, melyre a haza minden gyakorló gazdáját, mint általában a gazdaságnak minden barátját tisztelettel meghívjuk.

Ezen vándorgyűléssel tárlat és cselédjutalmazás lesz összekötve.

A vándorgyűlésen ugyan mindenki jelen lehet, de tanácskozásokban és kiküldetésekben csak az vehet részt, ki folyó évi szeptember hó 15-étől kezdve a kiküldött intéző bizottság pénztárnokától (Nagy-Enyedre Dr. Winkler Albert urnak czimezve) két osztr. értékű forintért „tagsági igazolványt“ vált, mely tagsággal a fenti jogokon kívül még a következő előnyök vannak összekötve u. m.:

1., Ezen igazolvány előmutatása mellett a vándorgyűlés tagjai az első erdélyi vasuton és a magyar államvasutak keleti vonalain árkedvezményvel fognak utazni, mely annak idején a részletes gyűlési programmal együtt fog közzétetni.

2, a vándorgyűlés tagja a terjedelmes részletes jegyzőkönyvet és netán más a gyűlés- és tárlatra vonatkozó nyomtatványt díjtalanul és bérmentve nyeri,

3, az igazolvány előmutatása mellett a tagok a tárlatot díjtalanul látogathatják,

4, igazolványt váltott tagok a városi polgárok szives ajánlata folytán szállással fognak ellátatni.

A gyűlés részletes napirendje a tárgyalandó kérdésekkel együtt négy héttel megelőzőleg lesz közzé téve.

A tárlat a magyar haza összes területére terjed ki és négy osztályra oszlik: állat-, termény-, gazdasági eszközök s gépek és házi ipar-kiállításra.

A kiállításra szánt állatoknak legkésőbb október hó 13-án reggel 6 órára helyt kell lenniök. A meghatározott időn túl érkező állatok a versenyből kizáratnak.

A termény-, gép- és házi ipar kiállításra szánt tárgyak október hó 1-ére az intéző bizottságnak Nagy-Enyedre czimezve bejelentendők és legkésőbb október hó 10-én esti 6 óráig beküldendők, később érkező küldemények a versenyből kizáratnak.

A cseléd-jutalmazásra 100 forint lévén az államsegélyből kitűzve, ennek részletes pályázati feltételeit az intéző bizottság tüzi ki. Jutalmat csak alsó-fehérmegyei illetőségű cseléd nyerhet.

Részletes tervezet.

Első nap, szombat október 13-ika 1883.

Dél előtt 9 órakor a vándorgyűlés megnyitása, bíráló bizottságok, valamint az intéző bizottság által kitűzött birtokok és szőlőtelepek meglátogatására kiküldendő bizottságok megválasztása.

Dél előtt 10 órakor az állat- és termény-tárlat megnyitása, az állatok megbírlása.

Délután 3 órakor az állat-tárlati jutalmak kihirdetése és kiosztása.

Délután 4 órakor a vándorgyűlés folytatása, a kitűzött kérdések tárgyalása.

Második nap, vasárnap október 14-ike.

A látogató és bíráló bizottságok kirándulása és működése.

Harmadik nap, hétfő október 15-ike.

Dél előtt 9 órakor a vándorgyűlés folytatása, bizottsági jelentések bevétele a kitűzött kérdések tárgyalásának befejezése, ülés bezárta.

Déli 1 órakor eseléd és tárlati jutalmak kihirdetése és kiosztása.

A kiállítás.

Állat-tárlat.

I. osztály: Szarvasmarha.

A. Erdélyi magyar-fajta.

1. Tenyészbika 3 évesen túl, jutalmak: 1 állami arany érem, 5 drb. és 3 drb. 10 frankos arany.

2. Bika 2—3 éves, jutalmak: 1 állami arany érem, 3 drb. és 2 drb. 10 frankos arany.

3. Bika 1—2 éves, jutalmak: 1 állami ezüst érem, 2 drb. és 1 drb. 10 frankos arany.

4. Fejős tehén borjuval vagy a nélkül, jutalmak: 1 állami arany érem, 4 drb. és 2 drb. 10 frankos arany.

5. Űsző 2—3 éves, jutalmak: 1 állami ezüst érem, 2 drb. és 1 drb. 10 frankos arany.

B. Idegen fajták és keresztezések.

1. Bikák, jutalmak: 1 állami ezüst érem, 3 drb. és 2 drb. 10 frankos arany.

2. Tehének és Űszők, jutalmak: 1 állami ezüst érem, 2 drb. és 1 drb. 10 frankos arany.

II-ik osztály: Juh.

Kiállítandó legalább 5 darab, közte 1 kossal.

1. Hazai fajta, jutalmak: 1 állami ezüst érem, 2 drb. és 1 drb. 10 frankos arany.

2. Idegen fajták és keresztezések, jutalmak: 1 drb. 10 frankos arany és 3 ezüst forint.

III osztály: Sertés.

Kiállítandó legalább 3 drb., közte 1 kannal.

1. Hazai fajta, jutalmak: 1 állami arany érem, 3 drb. és 2 drb. 10 frankos arany.

2. Idegen fajták és keresztezések, jutalmak: 1 állami bronz érem és 1 drb. 10 frankos arany.

Termény-tárlat.

I. osztály: Mezei termékek.

1. Gabonák, u. m. buza, rozs, árpa, zab, törökbuza stb. Jutalmak: 2 állami bronz érem, 4 drb. ezüst forint egyenként.

2. Hüvelyesek u. m. paszuly, borsó, lencse, stb. Jutalmak: 3 drb. ezüst forint egyenként.

3. Gumós és gyöknövények u. m. burgonya (pityoka) répa stb. Jutalmak: 1 állami bronz érem, 4 drb. ezüst forint egyenként.

4. Különfélék, u. m. komló, olajos magvak, takarmány magvak stb. Jutalmak: 1 állami bronz érem, 4 drb. ezüst forint egyenként.

II. osztály: Kerti vetemények.

A legszebb kerti termékek u. m. káposzta, murek, petrezselyem, hagyma, zeller, paprika, paradicsomalma stb. együttesen és külön kiállítva. Jutalmak: csoportos kiállításokra oly kertekből, melyek rendszeres piaci termelést üznek 3 drb., 2 drb. és 1 drb. 10 frankos arany, továbbá 12 drb. ezüst forint, kisebb termelők csoportjaira vagy egyes kiváló termékek díjazására, a bíráló bizottság véleménye szerint felosztva.

III. osztály. Gyümölcs.

1. Alma és körte csoportozatok. Jutalmak: a legteljesebb és leghelyesebben elnevezett csoportoknak 1 állami ezüst és 2 állami bronz érem.

2. Asztali szőlő csoportozatok, hasonló feltétel mellett 1 állami ezüst és 2 állami bronz érem.

3. Fajborszőlő csoportozatokra, mint fent, 2 állami bronz éremet.

4. Kisebb csoportokra 15 ezüst forint a bíráló bizottság véleménye szerint felosztva.

5. A legszebb Batul csoportra, 1 állami bronz érem.

6. A legszebb Pónyik csoportra szintén 1 állami bronz érem.

IV. osztály: Bor.

1. Asztali könnyebb borok. Jutalmak: 2 állami ezüst és 2 állami bronz érem.

2. Asztali nehezebb borok. Jutalmak: 1 állami ezüst és 4 állami bronz érem.

3. Fajborok. Jutalmak: 2 állami ezüst és 4 állami bronz érem.

4. Veres borok. Jutalmak: 1 állami ezüst és 2 állami bronz érem.

5. Aszuborok. Jutalmak: diosérő oklevelek.

V. osztály. Méhészet.

1. Méz és viasz.

2. Különféle méh lakok (kaptárok).

3. Méhészeti eszközök.

A tárlat ezen osztályának díjazására 5 drb. 10 frankos arany és 10 drb. ezüst forint áll rendelkezésre, mely a bíráló bizottság véleménye szerint lesz felosztandó.

Eszköz- és gép-tárlat.

1. Ékek, beronák, hengerek stb.

2. Vető és arató gépek.

3. Tisztító és morzsoló gépek.

4. Borászati eszközök és gépek.

5. Különféle gépek.

Ezen eszközök és gépek díjazására 2 állami ezüst és 5 állami bronz érem van kitűzve, mely a szükséghez képest lesz a bíráló bizottság véleménye szerint az egyes osztályok között felosztandó.

Házi ipar-tárlat.

1. Fa- és vessző-ipar.
2. Káka- és szalma-ipar.
3. Szövő-ipar.
4. Táplálkozási ipar u. m. tejgazdasági készítmények, tészták, sütemények, kenyér és kalács, füstölt és páczolt húsok, likörök és eczetek, aszalványok és befőttek stb.
5. Női házi munkák.

A házi-ipar kiállítványainak díjazására 10 drb. 20 frankos arany és 20 ezüst forint van kitűzve, mely a szükséghez képest lesz a bíráló bizottság véleménye szerint az egyes osztályok között felosztandó.

A tárlat minden egyes osztályának bíráló bizottsága itt külön fel nem sorolt elegendő számú dicsérő oklevéllel rendelkezik.

Érem vagy pénzdíjat kizárólag tenyésztő, termelő vagy készítő nyerhet, még pedig csakis

absolut becsesel bíró

kiállítvánnyal.

Tekintettel azon mennyiségre, mely a kiállítványok meg-bíráására szükségeltetik, figyelembe veendő, hogy gabona félelkből és burgonyából legalább 6 liter (azaz mintegy 4 kupa) hüvelyesekből 1½ liter, (azaz mintegy 1 kupa), olajos magvakból ugyanannyi, szálából legalább 10 kiló (azaz mintegy 20 font), takarmány magvakból legalább 1 kiló (azaz mintegy 2 font) lesz küldendő.

Kerti terményekből kellő csoport küldések, gyümölcs minden fajtájából négy-öt darab vagy fűrt.

Borból két 7/10 literes (azaz mintegy félkupás) palackot kell küldeni; — csakis az 1868-ik évről az 1882-ik évig bezárólag teremt borok állíthatók ki, ezen feltétel alól csupán az aszaborok vannak kivéve.

Minden érem vagy pénzdíjhoz dicsérő oklevél lesz mellékelve.

Minden állatnál bebizonyítandó, hogy az a kiállítóknak vagy saját nevelése, vagy legalább egy év óta tulajdona.

A beküldő a mellékelt jegyzékben részletezte a termelésre vonatkozó főbb adatokat, illetőleg rövid leírásban közölje kiállított terményének gazdasági statistikáját és kezelési módját és hogy a kiállított mutatóval egyenlő minőségű (gabona, gyümölcs, bor,) termékből mennyi készlete van és minő árért eladó.

Ha a termény- és házi ipar-tárlat kiállítója világosan meg nem jegyzi, hogy küldeményét visszavárja, kiállított tárgya a tárlat javára el fog árvereztetni.

Takarmányról, alomról és kiállítási helyről az intéző bizottság gondoskodik.

Mindenemü szállítási költség a kiállítót terheli, azonban minden oly tárgyat, ide értve az eszközöket és gépeket is, mely az intéző bizottsághoz czimezve beküldetik, a nagy-enyedi indóháztól a kiállítási helyiségbe és az indóházhoz vissza, az intéző bizottság díjtalanul szállíttatja.

Belépti díj az állat-tárlatba 10 kr, a termény-tárlatba külön szintén 10 kr.

Egy kiállító ugyanazon (a jelen „Értesítésben“ arabszám-jegygyel jelet) osztályban csak egy kitüntetést nyerhet.

Minden kívánatos részletes felvilágosítással az intéző bizottság Nagy-Enyeden szíves készséggel szolgál.

Kelt a vándorgyűlés és kiállítás rendezésére kiküldött „Intéző bizottságnak“ Nagy-Enyeden 1883. január 26. án tartott üléséből.

Zeyk Károly, s. k.
bizottsági elnök.

Vajna Károly, s. k.
bizottsági jegyző.

A megrendelt fákkal való bánásmód azok megérkezése után.

Különösen a tavaszi megrendeléseknél s ha még azok későn tételtek a legszorgosabb csomagolás mellett is igen gyakori azon eset, hogy a megérkezett fák többé kevésbé fonyadtak, kárt szenvedtek s ha az ily fákat rögtön elültetjük, igen gyakran fele sem ered meg azoknak s aztán kárhozzátjuk a faiskola kezelőt, tulajdonost, hogy nem elég lelkiismeretesen járt el megbízásunk teljesítésénél, holott saját gondatlanságunk, csekély szakismeretünk folytán károsodunk.

Mindezeket elkerülendő a következő eljárást ajánlhatom.

Ha a megrendelt, megérkezett fákon a kicsomagolás alkalmával akár a gyökérzetten, akár pedig a felső részen a legkisebb fonyadást vagy száradást fődözzük fel, azokat azonnal el ne ültessük, hanem oda törekedjünk, hogy azon kisebb nagyobb mérvű nedvvesztés hova hamarabb helyre pótoltassék, mert mi világosabb annál, mint hogy az ujon ültetett fánál a begyökeredés azonnal meg nem történik, a gyökerek kezdetben igen csekély mennyiségű nedvet szolgáltatnak a felső résznek a napsugarak s a tavaszi szárító szelek következtében már amugy is fonyadt rész a kiszáradásnak okvetlen ki van téve.

A mondott nedvvesztés helyreállítását legcélszerűbben úgy eszközöljük, hogy a kárt szenvedett fákat majdnem vízszintesen lefektetjük, gyökereikre földet hányunk a felső részeit pedig mohával, anuak hiányában szalmával takarjuk s aztán úgy a gyökér fölötti földet, mint a felső részt takaró mohát vagy szalmát jól megöntözzük vízzel. Ha árnyékos helyen helyeztük el az említett módon a fákat, elégséges naponként csak egyszer megöntözni, ha ellenben napos helyen vannak a fák, mi még célszerűbb, mert a nap sütötte helyen összehasonlíthatatlanul

jobb vizgöz képződik s ezen vizgöz könnyebben behatol a fák likacsain — az öntözést naponkint annyszor végezzük, a hány-szor az szükségesnek mutatkozik.

Hogy a fákat így elhelyezve meddig szükséges tartani, azt természetesen az határozza meg, hogy mily mérvben szenvedtek azok kárt s azon károsítást mennyi idő alatt heverik ki. Igen hosszú ideig azonban túlerősen nedvesítve nem hagyhatjuk, mert úgy a gyökereken mint a fa felső részén a hancs annyira megtelne nedvességgel, hogy megüszkösödne.

Ha csak egy néhány darab fánk lenne ily kártszenvedett, mert szorgos ápolását meggyőzhetjük, elültethetjük azokat azonnal, csak az ültetés alkalmával jól be kell önteni, iszapolni s a felső részt mohával bekötni és azt folytonosan nedvesen tartani. Ez utóbbi eljárás még sokkal előnyösebb.

(Nép kertésze.)

Lukácsy Aladár.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1883. martius hó 24-én.

Tartatott alelnök Szabó József elnöklété alatt, jelen voltak: Girsik János, Demeter Károly, Szentgyörgyi Lajos, Dr. Szentkirályi Ákos, Szenkovich Márton, Inczedy Sámuel, Tóth Zsigmond, Dr. Berde Áron, Nagy Lajos, Mózsa Sámuel, Molnár Sándor, egyleti ügyvéd és Gamauf Vilmos egyleti titkár.

49. A martius 8-iki ülés jegyzőkönyve felolvasatván — a mainak hitelesítésére Demeter Károly, Dr. Szentkirályi Ákos és Tóth Zsigmond kéretnek fel.

50. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése a zárszámadásról és költségvetésről — egyhangulag elfogadtatván a közgyűléshez tétetik át.

51. Egyleti titkár indítványa az 1885-ik évi országos kiállítás ügyében — egyhangu helyesléssel fogadtatván, igazgató választmány a következő határozatokat hozza:

1) az erdélyrészi mezőgazdaság hí bemutatását az erdélyi gazd. egylet-kedves kötelességének fogja ismerni,

2) úgy a szellemi, mint az anyagi erő kimélésének szempontjából az egylet az 1884—1886-ig terjedő években sem általános, sem speciális kiállítást nem rendez, illetőleg ilyeneket nem segíyez.

Az állatkiállítási szakosztálynak külön alapon nyugvó tárlatai e határozat által természetesen nem érintetnek.

3) A tetemes költségek fedezésére igénybe veendő lesz első sorban az u. n. rendelkezési alap 763 frtnyi összegben, továbbá az 1883, 1884 és 1885-ik évi budgetek keretén belül eszközölhető megtakarítások; végre az ezen három év alatt a 11,000 frtnyi hátralétekből befolyó pénzek.

4) A részletek megállapítása, valamint egy hozzávetőleges költségvetés elkészítése az orsz. kiállítási bizottság megalkulása s a program közvételét után azonnal munkába fog vétetui.

52. Az 1882-ik évi egyleti működésről szóló titkári je-

lentés meghallgatására — Dr. Berde Áron és Tóth Zsigmond tagtársak kéretnek fel.

53. Az állatkiállítási szakosztály rövid jelentése és zárszámadása az 1882-dik évről — a közgyűléshez tétetik át.

54. Az egyleti házvétel ügyében kiküldött bizottság véleménye — egyhangulag elfogadtatván, igazgató választmány e tárgyban a közgyűlésnek külön jelentést tesz.

Hitelesítik:	Szabó József,
Demeter Károly,	egyleti alelnök.
Tóth Zsigmond,	Gamauf Vilmos,
Dr. Szentkirályi Ákos.	egyleti titkár.

Méhész-egyleti mozgalom.

Nyolczadik választmányi ülés 1883. febr. 25-én.

Tartatott helyettes igazg. alelnök Albu József elnöklété mellett, jelen voltak még: Gebhardt Döme, egyleti pénztárnok, Dr. Kőmives Gerő, Pánkotzky Ferencz, Bene Imre, id. Hutter Sámuel, Ptacsnik Mihály és Szentgyörgyi Lajos, egyleti titkár.

48. A mult ülés jegyzőkönyve felolvasatván — a mainak hitelesítésére: Id. Hutter Sámuel, Dr. Kőmives Gerő és Bene Imre tagtársak kéretnek föl.

49. Albu József h. igazg. alelnök, a mult ülésben történt megbízatása alapján jelenti, hogy ő végre-valahára Voith Gergely volt ig. alelnöktől az egyleti holmiségeket átvette, — mely jelentést a választmány tudomásul véve, kimondja, hogy az irásos jelentés megerősítés tekintetéből a jegyzőkönyvhöz csatoltassék.

50. Elnök jelenti, hogy br. Apor Károly ur ő nméltóságának a mult közgyűlés alkalmával kegyesen ígért tíz méhcsalád elküldése tárgyában a fölkérés elküldetett s egyidejűleg fölhívja a vál. figyelmét méhcsaládok vásárlására. — A jelentés helyeslő tudomásul vétetett s még 15—20 méhcsalád vásárlása tekintetéből bizottság kéretett föl Albu, Bene, Pánkotzky s id. Hutter tagtársak személyében.

51. Főtitkár fölhatalmazást kér a választmánytól, hogy a kebelében működő helybeli méhészeti kör a legczél-szerűbbeknek talált műméhcsaládokat megvásárolhassa, azon kijelentéssel, hogy aztán a megválasztást a választmány tudomására hozandja. — A választmány a kérés jóvá hagyja s utasítja titkár, hogy e tárgybéli jelentését annak idején megtegye.

52. Titkár egy 2 frt 61 kr. postai számláját jelenti be, — mely összeggel kapcsolatosan egyszersmind a Méhészeti lapok mult évi folyamáért is utalványozza a választmány az 1 frtot s így összesen a 3 frt 61 kr.

53. Titkár tesz jelentést a téli saison alatt maig megtartott nyolcz teljesen sikerült méhészeti estélyről, — a jelentést örömmel veszi tudomásul a választmány, kérvén titkár, hogy azokról, valamint eddig, úgy ezután is legalább dió-

hájba szorítottan időről-időre ismertetést nyújtson főleg az „Erdélyi gazda” igen tisztelt olvasóinak.

54. Kérdés merülvén föl, hogy a következő méhészeti évben, miként kezeltesék az egyl. köztelek, — titkár indítványára — egyhangulag elhatározatott, hogy a közteleken levő szőlő s más gyümölcstermés, igazgató fő-fő felügyelet és kezelés honoráriumául az egyl. igazg. alelnöknek engedtessek, avval a kikötéssel, hogy jelzett helyet s az azon levő növényzetet a maga költségén — kellő rendben s illetve jó gondozásban tartsa.

55. Az erdélyrészi méh. egyesület vándortanári állomás ügye kerülvén szőnyegre, kimondta a választmány, hogy e fontos kérdést, kellően előkészítve, a közgyűlés elé terjeszti, — az előkészítő bizottság tagjaiul Dr. Kőmives, Álbu és Szentgyörgyi Lajos tagtársak kértettek fel.

56. Az évi közgyűlés idejére nézve határozatlik, miszerint az az erdélyi gazd. egyesület közgyűlésével egyidejűleg tartassék — és pedig ugyanaz nap (márcz. 27-én) d. u. 3 órakor kezdődőleg, husvét harmadnapján. Mely alkalommal egyzersmind a közgyűlési program is megállapított.

57. Augusztusban, Békés-Gyulán tartandó orsz. méh. vándorgyűlés — s október 13—15 napjain Nagy-Enyed nemes városában eszközlendő erdélyi gazdák 6-ik vándorgyűlésen való részvétel ügye foglalkoztatván az igazg. választmányt, — elvileg kimondatik, hogy az egyesület mindkettőben részt óhajt venni — és pedig különösen az erdélyiben részvéve, igyekszik mindent elkövetni, hogy az erdélyi ügytársakat meggyőzze affelől, hogy mik az okszerű méhészetnek legnevezetesebb — főliük függő — tényezői.

58. Titkár jelenti, hogy a febr. 17-én tartott méh. estély alkalmából Gobóczi Károly méhészmester egy évi tagsági díjában egy az ő nevét viselő kaptárt ajándékozott, — a midőn egyzersmind — az igazg. választmány jóváhagyása reményében — a Dömötör László által alakított „amerikai rendszerű” új méhlek meghozatala is elhatározatott.

59. Titkár indítványára elhatározatott, hogy ezután az ülések jegyzőkönyveit elnök és titkár-jegyzőn kívül három választmányi tag is hitelesítse.

60. Hasonlóan, titkár indítványa következtében kimondatott, hogy a márt. 27-én tartandó közgyűlés figyelmébe, egyleti tiszteletbeli tagokká választás tekintetéből Br. Ambrózy Béla és Göndöcs Benedek mű-méhészeti apostolok ajánlattanak.

61. Elnök bemutatja a zalamegyei gazd. egyesület elnöksége által küldött alapszabályokat, — mely tudomásul vétetvén utasított titkár, hogy viszonzásul szintén küldje meg egyesületünkét.

62. Gebhardt egyl. pénztárnok részletes kimutatásban beterjeszti az egyleti pénztári föltűtető helyzetet, mely szerint összes bevétel = 1849 frt 7 kr.; kiadás = 1386 frt. 42 kr.; maradék = 462 frt 65 kr.; — mely számadás tudásul vétetvén, annak megvizsgálására Álbu József h. igazg. alelnök el-

nöklete mellett Bene Imre és Pánkoztzi Ferencz tagtársak kértettek föl.

S aztán, még néhány kebli ügy elintézése után az ülés véget ért.

Hitelesítik :
Dr. Kőmives Gerő,
id. Hutter Sámuel,
Bene Imre.

Álbu József,
helyettes igazg. alelnök.
Szentgyörgyi Lajos.
egyleti föltitkár.

Kilenczedik — utolsó — válaszmányi ülés 1883. márt. 23.

Tartatott Álbu József h. ig. alelnök elnöklete mellett, jelen voltak még: Dr. Kőmives Gerő, Gombos Gergely, Gebhardt Döme egyl. pénztárnok, Fodor Gyula, Kulisseki Endre, Bojtha Miklós, Barkó Fereczné, Bojtha Józsefné, Viff József és Szentgyörgyi Lajos titkár.

63. A múlt ülés jegyzőkönyve felolvasatván, hitelesítést nyer — s a mainak hitelesítésére Gombos Gergely, Gebhardt Döme és Dr. Kőmives Gerő kértettek föl.

64. Titkár jelenti, hogy a méh. estélyek alkalmára készített kérdő pontozatokra nézve munkálatokat küldiek be Korbuly Zati, Mátyás Mihály, Szentgyörgyi József, Koteles Sámuel és Keresztes András tagtársnak — örvendetes tudomásul vétetett.

65. Titkár jelenti, hogy Dömötör László méh. vándortanár s az orsz. méh. egyesület alelnöke megígérte, hogy rövid időn megküldi általunk kért kaptárját. Továbbá szintén titkár tudatja, miszerint Kovács Antal ur, a dél-magyarországi méhész-egylet föltitkára, Gebhardt Döme egyl. pénztárnokunk ki-eszközlése következtében értesíti egyesületünk elnökségét, hogy tagtársainknak a „Magyar Méhelt” egy fűrt évente szives készséggel adják. — Mindkét jelentés, de kivált ez utóbbi örömhír kedves tudomásul vétetett s a tagokkal tudatni határozatott.

66. Egyesületünk területén működő vándortanár ügye foglalkoztatja a választmányt, mely érdekes és tanulságos eszmecserére folytán abban állapodott meg, hogy intéztessék Minister ur ő nagyméltóságához kérés, miszerint még a következő évre kegyeskedjek, a nyári két két hónapra a 300 frt tiszteletdíjt az egyleti vándortanár részére megadni, ki aztán hazatérte után, teljesen tájékoztató jelentésében számba adhassa méhészeti ügyünk állását az erdélyi részekben. Az ügy ily értelemben határozatott a közgyűlés jóváhagyása elé terjesztetni.

67. Álbu József h. igazg. alelnök a választmány évi jelentését terjeszti az ülés elé, mely idő kimelés tekintetéből 3 as bizottsághoz utasított, azon kéréssel, hogy az előt olvastassék föl — s az által hagyassék helyben.

68. A következő évi költségeloirányzat részletes kimutatását terjeszti pénztárnok a vál. elé, mely szerint a bevételek s ugy szintén a kiadások összege 1009 frtra rug. A költségeloirányzat minden pontjaiban helyesen levén feltüntetve, azt a választmány változtatás nélkül határozta a közgyűlés elé terjesztetni.

69 Elnök tudatja, hogy Benkő Mihály egyleti I. alelnök, kitől a köztelki helyiség vásároltatott s melynek áraban még 200 frttal tartozik az egyesület s 6%-al kamatoz, hat frtot az egyesületnek vissza ajándékoz, azon kijelentéssel, hogy avval egy jó méhraj vásároltassék. Benkő alelnök tagtársnak szíves ajánlékat hálás örömmel vette tudomásul a választmány.

70. Igazg. alelnök és altitkár választása foglalkoztatván a gyűlést, — mint már is kitűnő érdemeket szerzett tagokat az első tisztre Álbú s a 2-dikra Dr. Kőmives Gerő tagokat határozta a választmány a közgyűlés figyelmébe ajánlani.

A választmányi ülés bezáratván, azt a XII-dik igen érdekes méhésztudományi estély követte.

Hitelesítik:

Gombos Gergely,
Gebhardt Döme,
Dr. Kőmives Gerő.

Álbú József,
igazg. alelnök.
Szentgyörgyi Lajos,
egyleti főtitkár.

EGYVELEG.

— Eke- és szántóverseny. A biharmegyei gazdasági egyesület f. évi május hó 5-én Nagy-Váradon a latinszerfartású káptalan iklódi birtokán fogatos eke- és szántóversenyt rendez, melyben minden Magyarországon készült vagy külföldi gyárak itteni raktárából kikerült eke résztvehet. Bővebb felvilágosítással kívánatra Patzkó György egyleti titkár szolgál. —

— „A piaci tej és vizsgálata” czim alatt mutatóanyagokkal összekötött nyilvános és népszerű előadást tart lapunk szerkesztője folyó április hó 5-én délután 5 órakor a városház nagy termében, mely részben azon tapasztalatokat is fogja tárgyalni, melyeket előadó az erdélyi gazdasági egyesület igazgató választmányja által engedélyezett és segélyezett tejszorgalmak alapján a kolozsvári piacról szerzett. —

— Gyümölcsészeti előadások. Kónya Ferencz ur, a földmives-, ipar- és kereskedelmi miniszter által Hunyadmegye területére kinevezett gyümölcsészeti vándortanító, április folytán a lozsd-kitidi járás községeiben szakmájába vágó előadások fog tartani, a következő sorrendben: április 1-én O.-Brettyén, 3-án Bacsaláron, 5-én Kituden, 6-án Kís-Okloson, 7-én Bosoródon, 9-én Gríden, 10-én Vályán, 12-én Lozsdán, 15-én Paadon, 16-án Piski községében, 17-én és 18-kán Piski-telepen, 19-én Bácsiban, 20-án Batizon, 21-én Pusztakalán-telepen, 22-én Russon, 23-án Mácsón, 24-én M-Brettyén, 25-én Plop községében. Az esetleg meg nem tartott előadás a következő napon fog megtartatni. Felhívjuk a lelkész, tanító és jegyző urakat s mind azokat, kikre a nép hallgatni szokott, hogy odahatni szíveskedjenek, mikép emez előadások a lehető legtömegesebben legyenek látogatva. (H.)

— Mártius havi meteorologiai észleletek. A kolos-monostori állomás észleleteiből közöljük a mártius havi összevont adatokat, u. m. légnomás (tengerszinre redukálva) középátlag 739.1, legmagasabb mártius hó 4-én 758.1, legkisebb mártius hó 12-én 725.8 millimeter, középhőmérséklet C° — 0.99, legmagasabb mártius hó 28-án 16.0°, legkisebb mártius hó 10-én — 14.3°. A párnymás

átlag 3.7 millimeter, a légnedvesség százalékanak átlaga 88%. A napontai 3-szori észlelésnél előfordult: szélszél 2-szer, szél 91-szer, ugyanis északi szél 5-ször, északkeleti szél 4-szer, keleti szél 30-szor, délkeleti szél 4-szer, déli szél 6-szor, délnyugoti szél 5-ször, nyugoti szél 35-ször és északnyugoti szél 5-ször. A csapadékos napok száma lett 11-et, hó volt 7, jég —, égháboru — napon, összesen 31.8 millimeter csapadék volt e hónapban, legtöbb 8-án, azaz 14.4 millimeter.

A budapesti központi időjelző állomás jóslatai közül, — melyek az erdélyi gazdasági egyesület bel-monostortuczai irodájánál láthatók — mártius hóban egészen teljesült 87%, részben teljesült 13%.

„A földművelési miniszterium értesítője” czim alatt a földművelési miniszterium egy hetenként megjelenő értesítőt fog kiadni oly czélból, hogy a gazdaközönség az ország gazdasági állapotáról, továbbá az őt érdeklő kormányintézkedésekről minél tágabb mérvben értesülve legyen. Ez értesítő minden pénteken fog megjelenni s posta útján valamennyi községi előjáróságnak megküldetik, melyek azt a község hirdető tábláján kifüggeszteni kötelesek. Az értesítőben a következő állandó rovatok lesznek. A vetések állása és a gazdasági állapot általában. Az állattenyésztésügyi állapot, különös tekintettel a marhavészre. Az időjárás. A budapesti gabona-üzleti tudósítás és gabonaárak. Egzéb gazdasági termények ára. A budapesti marhavásári tudósítás és árak. A bécsi marhavásári árak. A vásári határnapok. Gazdákat érdeklő értékpapírok árfolyama. Végre a gazdákat érdeklő fontosabb kormányintézkedések. Az értesítő első száma f. évi április hó 6-án fog kiadatni. Az értesítő egész évi előfizetési ára 1 frt, a jelen évre 75 kr. Előfizethetni a földművelésügyi miniszteriumnál; a földművelésügyi miniszter rendelkezéssel utasította a törvényhatóságokat, hogy felügyeljenek, hogy a községi előjáróságok az értesítőt idejében s az illető helyre kifüggeszék.

— Értesítés. A magyar korona területén foglalkozó gazdasági és erdészeti egyesülete által életbe léptetett állomás-közvetítő osztály — elfogad minden körébe tartozó bejelentéseket és kéri egy földbirtokos, mint a bérlő urakat, hogy az üresedésben lévő állomásokat az egyesületi irodának (Budapest, papnövelde-utca 6.) jelentsek be. Állást kereső tag urak szíveskedjenek beküldeni bizonyítványaik másolatát, hogy előforduló esetekben őket ajánlhatjuk. E közvetítésért költség nem terheli sem a földes urat, sem a folyamodó egyesületi tagot, — mivel ezen intézménynek főcélja az, hogy a földbirtokos és bérlő urak támogatását a tag urak javára ezen úton is kinyerje. —

Krocsák G. Emil,
az egyesület ügyvezetője.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest mart. 31. | Bécs mart. 31.

Buza	9.65 — 10.45 frt	9.90 — 11.40 frt
Rozs	7.10 — 7.40 frt	7.70 — 8.40 frt
Árpa, takarmány	7.05 — 7.30 frt	6.75 — 7.50 frt
Árpa, szeszfőzésre	7.40 — 8.00 frt	8.25 — 9.50 frt
Árpa, seres	8.10 — 9.30 frt	8.50 — 10.75 frt
Zab	6.30 — 6.70 frt	6.75 — 7.30 frt
Törökbuza	6.40 — 6.55 frt	6.85 — 8.25 frt

Budapesti marhavásár mártius 29-én. Összes felhajtás 2686 db. nagy és — apró marha. Ebből eladatott 25 db. bika, 886 db. ökör, 310 db. vágó tehén, 112 db. fejős tehén, 34 db. bivaly, 500 db. borju, 819 db. bárány. Árak: bika darabonként 160—170 frt, ökör páronként 180—240 frt, vágó tehén páronként 170—250 frt, fejős tehén darabonként 140—160 frt, bivaly páronként 130—150 frt, borju darabonként 14—25 frt, bárány páronként 4 1/2—5 frt, juh páronként — — frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 48—52 frt, tehénhús 47—51 frt, borjuhús 45—54 frt, bivalyhús 45—47 frt.

Bécsi marhavásár márt. 27-én. Összes felhajtás 2132 drb és pedig 1381 drb. magyar, 345 drb. lengyel és 406 drb. német fajta, melyből 2073 drb. ökör, 29 drb. tehén, 24 drb. bika és 6 db. bivaly. Árak 100 kilonként: magyar hizó 50—63 frt, lengyel 51—56 frt, német 52—63 frt, tehén 50—53 frt, bika 52—56 frt, bivaly 50 frt. Lábán darabonként 95—200 frotot ütettek.

Köbányai sertésvásár mártius 30-án. (Az első magyar sertésüzem és kölcsönelőlegelő részvénytársaság jelentése.) Mérsékelt forgalom mellett az a heti üzlet kellem-

sebb volt, mert nehéz sertések kerestettek, ennél fogva e fajtánál az árak is emelkedtek. Csekélyebb minőségűekben alig mutatkozott kereslet.

Heti átlag árak: magyar vál. áru 240—280 klg. nehéz 61 1/2—62 1/2 krajczár, 150—250 kilogramm, nehéz 60.—61 krajczár. Öreg 300 kilogramm tül 60 krajczár. Transitóban: szerbiai 53—59 krajczár, romániai 55—57 krajczár, tüskés 49—53 krajczár tiszta kilogrammonként. — Összes felhajtás: 5118 darab, összes elhajtás 5830 drb.

Bécsi sertésvásár márt. 27-én. Összes felhajtás 5279 drb. és pedig 1636 drb. nehéz, 1727 drb. közepeshez és 1916 drb. süldő; melyből 3955 drb. magyar, 1916 drb. orosz-lengyel, 372 drb. szerb és 96 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 54—56 frt, közepeshez 48—53 frt, süldő 36—45 frt; szalonna és zsír — — frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

M I R D E T É S E K.

Nem rozsdásodik. Kellen és Gullhaime-féle. **Aczel-lüskés-kerítés-sodrony** szarvaskerítés

At nem hapható

méterenkint 8 krajczárért kapható

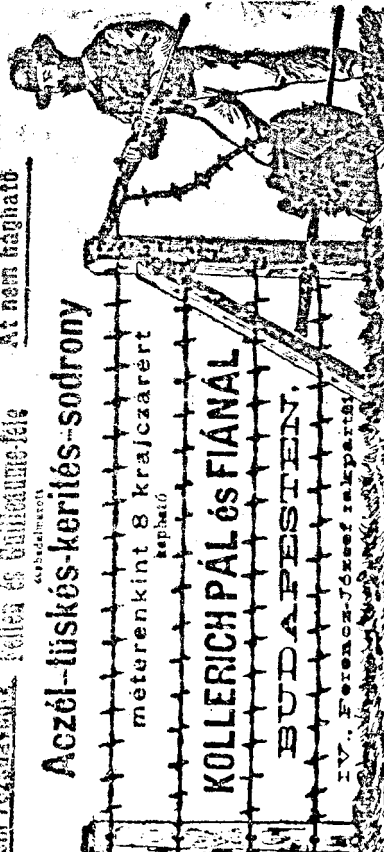
KOLLERICH PÁL ÉS FIÁJAL

BUDAPESTEN.

IV. Ferencz-József rakpartján

(7.)

(5—15.)

Kivánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagybottás és vízművészeti kellékek tárlata.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek, gyár, **harang- és érezőöntőde**

ERDÉLYORSZÁGI FIÓKTELEPE

Kolozsvárt.

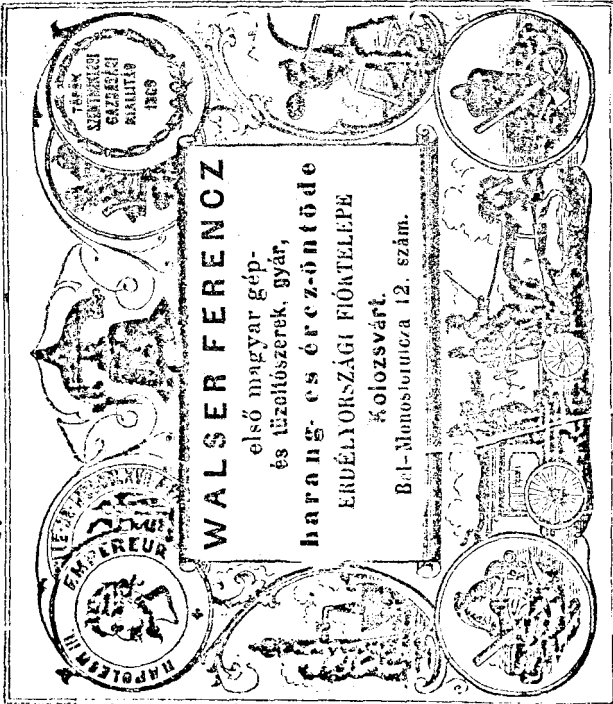
Bal-Monostoruza 12. szám.

Szereő-műhely kátnak s vízvezetékberendezésére.

Teltemesen leszállított egyári árak mellett.

(2.)

(25—14.)

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Egy hectoliter							100 kilo		1 köb- meter	1 kilo marha- hús
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	örök- buza	széna	szal- ma	tüzifa		
k r a j e z á r o k b a n												
Balászfalva	martius	29	650	525	450	—	300	440	—	—	300	40
Bánfi-Hunyad	martius	20	700	550	500	—	220	460	—	—	190	40
Besztercze	martius	27	700	550	550	—	270	475	500	200	320	36
Brassó	martius	30	645	590	440	340	240	440	315	300	260	40
Csík-Szereda	martius	28	750	600	550	450	330	550	200	60	200	32
Deés	martius	27	760	680	580	—	370	640	600	280	380	40
Déva	martius	31	860	745	665	—	350	550	200	90	230	40
Erzsébetváros	martius	31	675	520	460	—	300	480	350	160	250	44
Fogarás	martius	30	715	—	440	400	215	440	260	80	250	42
Gyula-Fehérvár	martius	31	650	550	500	—	275	450	200	100	245	46
Gyergyó-Szeut-M. Klós	martius	31	820	700	600	550	280	560	380	130	160	34
Hátszeg	martius	26	700	680	510	300	300	360	150	100	250	42
Kézdi-Vásárhely	martius	29	700	570	510	400	250	490	380	100	300	36
Kolozsvár	martius	29	712	—	500	—	240	470	340	200	300	44
Maros-Ludas	január	23	710	675	675	420	350	460	—	—	300	40
Maros-Vásárhely	martius	29	800	670	750	630	540	635	320	200	400	40
Medgyes	martius	29	625	565	500	—	245	460	185	95	255	40
Nagy-Enyed	martius	29	700	600	520	—	280	440	540	130	260	40
Nagy-Szeben	martius	30	670	550	490	—	260	480	180	120	300	44-46
Nagy-Várad	martius	27	780	610	530	430	280	445	480	250	380	52
Segesvár	martius	22	700	500	450	—	260	490	180	120	200	44
Sepsi-Szent-György	április	2	660	600	500	400	220	480	200	90	180	36
Szamosujvár	martius	19	640	480	530	—	210	450	250	80	250	40
Szász-Régen	martius	29	650	525	540	—	285	515	350	160	280	36
Szász-Sebes	martius	22	775	650	520	—	270	435	200	160	240	44
Szászváros	martius	31	750	610	550	—	290	430	200	70	210	40
Székely-Udvarhely	martius	20	750	600	500	—	250	500	250	40	250	40
Szilágy-Somlyó	martius	30	650	570	520	—	230	440	300	200	300	40
Teke	martius	26	550	480	400	—	225	450	200	40	300	36
Torda	martius	24	650	500	500	350	250	440	100	15	250	44

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája.

Árszabály tér szerint		széri hirdetésnél bélyeggel együtt																			
		1		1-3		1-6		1-12		1-18		1-26		1-30		1-36		1-40		1-52	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1/16 oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10
8/16 oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35
4/16 oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35
2/16 oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85
1/16 oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és la. unk. t. előfizetői 25% vagyis egy negyed rész

engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.

Nyomatott Gámán János örökösainél, közép-utca Minorita-épület.